

Remissyttrande

Datum Vårt Dnr
2018-08-16 2018/396
Ert Dnr
Fi2018/01303/V

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Att: Rebecca Appelgren
103 33 Stockholm

Betänkande Gräsrotsfinansiering (SOU 2018:20)

Konsumentverket ställer sig i stort positivt till utredningens förslag och delar i huvudsak utredningens resonemang och slutsatser. Konsumentverket anser att det är viktigt att reglera plattformarnas verksamhet och att utredningens förslag stärker skyddet för de konsumenter som väljer denna typ av produkter, både för investering och för kreditgivning.

Vidare anser Konsumentverket att det är viktigt att genom nationell lagstiftning ta omhand de frågor som inte omfattas av förslaget till förordning om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag (COM[2018] 113). Den föreslagna förordningen innehåller även bestämmelser om exempelvis förbud mot att plattformen mottar provision, vilket Konsumentverket anser bör övervägas även inom ramen för nationell lagstiftning.

Konsumentverket önskar dock framföra följande synpunkter.

11.6 Registreringsplikt vid förmedling av belöningsbaserad gräsrotsfinansiering och donationsbaserad gräsrotsfinansiering

Bolag som bedriver belönings- och donationsbaserad gräsrotsfinansiering kommer enligt utredningens förslag inte att behöva tillstånd för sin verksamhet utan behöver endast registreras hos Finansinspektionen. Konsumentverket anser att det finns risk att konsumenter uppfattar en sådan registrering som att verksamheten står under Finansinspektionens tillsyn.

11.7.3 Tillämpningen av konsumentkreditlagen i vissa fall

Utredningens förslag om att en kapitalförmedlare får förmedla finansiering endast om förmedlaren är ombud för den som tillhandahåller finansieringen stärker enligt Konsumentverket konsumentskyddet väsentligt.

För att upprätthålla konsumentskyddet vid kreditgivning är det enligt Konsumentverket viktigt att det inte görs skillnad på typ av kreditgivning, speciellt eftersom det idag inte alltid är tydligt för kredittagaren är det är fråga om lånebaserad gräsrotsfinansiering. Att kapitalförmedlaren ses som ombud gör produkten säkrare både för kapitalanskaffaren och för den som finansierar krediten.

11.7.4 Informationsskyldighet

Konsumentverket vill poängtera vikten av att föreskrifterna enligt 6 kap 2 § p. 8 tas fram i samråd mellan myndigheterna eftersom föreskriftsrätten omfattar såväl Konsumentverkets som Finansinspektionens tillsynsområden.

11.7.5 Passandebedömning och investeringstak

Passandebedömning

Konsumentverket tillstyrker förslaget om en skyldighet att utföra en så kallad passandebedömning. Förslaget framstår enligt verkets bedömning som en välavvägd och tillräcklig åtgärd med hänsyn till att tillämpningsområdet för lagen är avgränsat till att avse förmedlingsverksamhet och inte inbegriper individuell rådgivning. I likhet med utredningen anser Konsumentverket dock att det finns anledning att efter en tid utvärdera om kravet är tillräckligt för att uppnå ett gott konsumentskydd.

Investeringsstak

Utredningens bedömning är att det inte bör införas en bestämmelse som begränsar storleken av investeringar som sker genom gräsrotsfinansiering. Konsumentverket anser dock att införandet av en sådan begränsning bör utredas ytterligare.

Såväl andelsbaserad som lånebaserad gräsrotsfinansiering kan vara föremål för ett betydande risktagande från konsumentens sida. Det är sannolikt mycket svårt för konsumenten att på förhand bedöma hur pass riskfylld en sådan investering är med hänsyn till vilken typ av verksamheter den här sortens investeringar avser. Konsumentverkets bedömning är att konsumenter generellt har svårt att förstå och värdera risker på den finansiella marknaden, vilket motiverar ett särskilt starkt konsumentskydd på området.

Sammantaget anser Konsumentverket att de föreslagna åtgärderna, i form av bland annat införandet av tillståndsplikt, krav på passandebedömning och

information om att insatta medel inte omfattas av insättningsgaranti eller investerarskydd, inte med säkerhet är tillräckliga för att säkerställa ett gott konsumentskydd. Förvisso kan det argumenteras för att konsumenter vid sidan av säkra placeringsformer bör kunna välja mindre säkra placeringsalternativ. Detta hindrar dock inte att en sådan handlingsfrihet i viss utsträckning begränsas och ett investeringstak framstår enligt verkets bedömning som en välavvägd åtgärd. Exakt hur en sådan begränsning bör vara utformad skulle i sådana fall behöva utredas ytterligare, förslagsvis med utgångspunkt i den kartläggning som utredningen genomfört av hur sådana regler utformats i andra länder. Utgångspunkten bör vara att konsumenter ska skyddas från sådana investeringar som vid ett negativt utfall allvarligt kan drabba den enskilde konsumenten på ett sätt som inte står i proportion till intresset av gräsrotsfinansiering som finansieringsform.

14.7 Konsekvensanalys

Konsumentverket vidhåller att myndighetens ökade kostnader för tillsyn med anledning av utredningen beräknas till 1 miljon kronor.

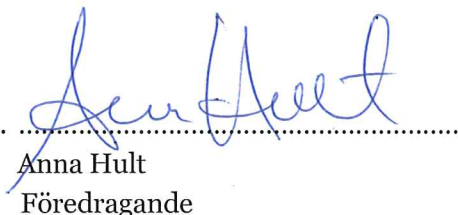
Kommentarer till (COM[2018]113)

Även om vi idag inte ser några problem gällande provisioner på den svenska marknaden idag anser Konsumentverket med beaktande av förslaget till förordning om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag (COM[2018] 113) att ett provisionsförbud bör övervägas för att säkerställa ett högt konsumentskydd.

Detta yttrande har beslutats av Joachim Allard, avdelningschef. I handläggningen har också juristen Otto Johansson-Hansson och föredragande jurist Anna Hult deltagit.

Joachim Allard
Beslutande

Anna Hult
Föredragande